

KALKMØRTEL

DET RUNDE HUS

Gamle mursten og hydraulisk kalkmørtel er hovedingredienserne i dette enfamiliehus ved Odense. Hydraulisk kalkmørtel er godkendt i år som funktionsmørtel. Mørtlens fysiske og stofflige egenskaber gør den oplagt til dette fuldmurede hus.

Arkitekt/foto: Jan Henrik Jansen

Foto: Nordisk NHL.

Arkitekten fortæller: Huset ligger på en hjørnegrund i en ny parcelhusudstyknings i Odense. Op til udstykningen er naturskønne omgivelser. Bygherrerne er meget engagerede, og de har haft mange ønsker til huset. De har ønsket et hus af høj kvalitet udført i gedigne materialer. Bygherrerne har også fungeret som entreprenør og i flere tilfælde deltaget i byggeriet.

Huset er fuldmuret, med genbrugte mursten, og anvendelsen af hydraulisk kalkmørtel har betydet, at dilatationsfuger kunne undgås helt.

Vi valgte faktisk at udføre alt murværk i halvtstens løberforbandt, og det er der flere årsager til: Alle indvendige vægge er udført som halvtstensvægge, der fremstår som blank mur på begge sider. Derfor ville kopper have været uheldige i disse vægge. For ikke at have forskellige forbandter i rummene blev det som konsekvens ligeledes halvtstens løberforbandt til bagmuren. Bagmuren bliver flere

steder med synlig overgang til udvendig overflade, og derfor blev det valgt at udføre alt murværk med dette forbandt. Det er jo som sådan også det mest logiske, når der er tale om halvtstensvægge, der netop ikke har murede bindere.

Det har været min vurdering, at den buede form og det udprægede farvespil i genbrugsstenene samt standerskifte og rulleskifte, som øvre og nedre afslutning på ydervæggene, giver så meget variation, at dette lidt 'stive' forbandt var et fint valg.

Som en særlig udfordring kan nævnes, at den buede form jo resulterer i forskellige længder på bagmur og skalmur. Derfor har det ikke været muligt at projektere hele huset i murmål.

Der måtte således arbejdes med varierende bredder på stødfugerne.

Der har også været mange punkter, hvor løsninger skulle drøftes igennem med håndværkerne. Bygherren har deltaget i mange tilfælde, fx har han selv fremstillet - de buede - teglbjælker.

Huset er fuldmuret med genbrugte mursten, og anvendelsen af hydraulisk kalkmørtel har betydet, at dilatationsfuger kunne undgås helt.

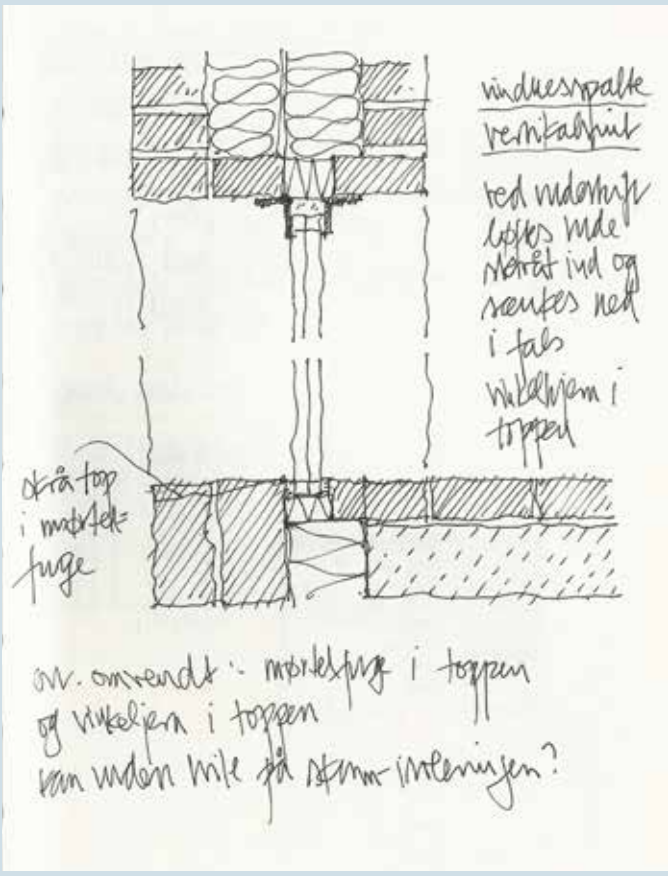
JAN HENRIK JANSEN,
ARKITEKT

Hydraulisk kalkmørtel

Hydraulisk kalkmørtel består kun af læsket kalk og sand eller grus hentet i havet eller grusgrav. Kalkmørtler løser, i modsætning til cementbaserede mørtler, problemerne med fugtophobning i murværk. Mørtlerne er diffusionsåbne og elastiske, hvilket er skånsomt over for murstenene og overflødig gør dilatationsfuger. Hydraulisk kalkmørtel nedbrydes ikke i kystnære områder.

Godkendt som funktionsmørtel i 2014 under navnet 'Funktionsmørtel, 12,5%, 0-4 mm, 0,5Mpa'.

Læs også: "Større stofflighed til de murede flader", Søren Bøgh i *Arkitekten* 4, april 2014.

Fra arkitektens skitsebog.

